

[Holger Eriksen.]

rejser spørgsmålet om, hvordan det kunne gå, hvis der var lighed imellem stemmetallene for to kandidater fra to forskellige partier og måske endda på en sådan måde, at afgørelsen af, hvilken af disse kandidater der var valgt, også ville blive bestemmende for, hvilke partier der skulle have flertallet i folketinget i den kommende periode. Sandsynligvis vil man i et sådant tilfælde begære disse partiets stemmesedler indsendt fra samtlige opstillingskredse, og muligvis vil man også foretage en ny fintælling af disse stemmesedler. Det vil i alle tilfælde blive noget i retning af en femårsplan. Jeg ville derfor finde det hensigtsmæssigt, om der blev indført en bestemmelse om, at i tilfælde, hvor folketinget finder en ny fintælling nødvendig, kan det pålægges statistisk departement at foretage denne.

Den højtærede indenrigsminister har været inde på problemet vedrørende syges stemmeafgivning, hvilket ikke er så mærkeligt, da det spørgsmål rejser sig, hver gang vi har valgloven til revision. Når det lige så regelmæssigt falder, er årsagen den, at der er tungtvejende grunde dertil.

Lad mig lige slå fast, at spørgsmålet er uden partipolitisk betydning, da sygdom formodentlig rammer de forskellige partier med samme procent. Men det er dog ikke noget argument imod sådan stemmeafgivning, det indrømmer jeg gerne, thi som jeg allerede har været inde på, må valgloven ikke blot varetage partiernes, men også vælgernes interesser, og her vil jeg gerne gentage den betragtning, at valget er en menneskeret, der kun kan begrænses af praktiske hensyn og af hensynet til den hemmelige stemmeafgivning, der er demokratiets fundament.

Normalt har man koncentreret sig om kravet om, at i hvert fald patienterne på hospitalerne skulle have adgang til at stemme. Således har man ordnet det i Norge; men den beretning, som daværende kontorchef Bjørklund Bertelsen, der overværede et norsk valg, afgav over for udvalget, var meget nedslående. Patienterne blev kørt til en bestemt stue, hvor stemmeafgivningen foregik. Det medførte, at alt hospitalsarbejde denne dag kom i ulave, hvilket naturligvis kunne medføre risiko for tilbagefald for adskillige syge. Man und-

gik heller ikke, at der var patienter, som overlægen måtte erklære var i en sådan tilstand, at det ville være uforsvarligt, at de deltog i stemmeafgivningen. Det kunne igen få som følge, at der hos disse patienter opstod en mistanke om, at overlægen traf denne afgørelse, fordi de var af en anden politisk opfattelse end han, og det kunne således bidrage til at forringe et ønskeligt tillidsforhold mellem læge og patient. På den anden side er det givet, at tillader man patienterne på hospitalerne at stemme, må den samme ret gives til de hjemmeværende syge. Hvad det ville give af komplikationer, har jeg tidligere peget på.

Derimod vil jeg i dag gerne beskæftige mig med, at en afstemningsordning for hospitalerne ikke kan gennemføres, uden at den også omfatter sindssygehospitalerne og vel også vore fængsler, idet fangerne dér jo ingenlunde har mistet deres valgret; de har blot ikke mulighed for at udnytte den. Men tænker vi os nu, at der i en lille kommune var et stort sindssygehospital, at der blandt patienterne dér fandtes én med en voldsom energi og en stærk vilje, og at han sørgede for, at alle patienterne kom på valglisten, og videre for, at de stemte, og at de stemte på ham ved kommunevalget, kunne det jo let medføre, at han blev valgt ind som sognerådsmedlem. Jeg ved ikke, hvad valgbarhedsnævnet ville gøre i en sådan situation. Sygdom er jo ikke i sig selv diskriminerende, heller ikke sindssygdom.

Eller hvis vi nu sætter en stor fangekoloni i stedet for sindssygehospitalet. Her kunne valgbarhedsnævnet naturligvis gribe ind og påstå, at en fange ikke kunne få sæde i sognerådet, fordi han nu engang ikke måtte komme uden for fængslets vægge. Men hvis der nu i stedet for en fange var en opsynsmand, en fængselsbetjent, som var meget populær blandt fangerne, og han organiserede afstemningen på samme måde, som jeg nævnte for sindssygehospitalet, ville det så alligevel ikke være uheldigt, hvis han skulle blive valgt ind i sognerådet på den måde? Jeg tror, man må erkende sandheden i det gamle ord om, at det bedste er det godes værste fjende, og erkende, at det også er det i den foreliggende situation.

Med hensyn til det af socialistisk folkeparti genfremsatte forslag om offentliggørelse af